

*Ver. 14.) Justitia ante cum ambulabit: & ponet in via
greitus suos.*

Redit ad spiritalia, & virgum boni, sive fructum, temporem non erit; neus de inclytissima Tobias p dicit: *qui non patitur animam suam in tempore & Elias q. 9 Cap. 19.* quod erupet quasi lumen iusti, & sanctis eius cito ristat, & antea faciem eius iustitia illius. Satis est per eum, interpretata Deum sive Dominum, & Christum propterea namque ante mentio fuerat de Domino benigne tam datur. Sic dilecti Apollinaris expedit,

captivitatem liberatorum, ut coram Deo ipsi habeat ambitum, & liberatum, ac propter eum teneat iustitia curium suorum, atque prevelet. Vt, si iustitiam ipsiuslum Dei accipimus, sensus est, quod feliciter ingredietur coram ipso Deus, terramque pervagabutur, ut non diutius differat promissam redemtionem, & liberationem de iniuritate hostilium. Quod allegorice transfiguratur ad captivitatem in diabolos, sub qua erat genus humani. Tropologice specie ad operam iustitiae, quia non solum firmiter, confortante iustificari per benignitatem Dei Christi exercutum, quia viam monstrante, ac dirigente vel iustitiae virtute, vel Christi ipso, qui est factus nobis iustitia. Alia rursum allegoria vult Joannem in celis nomine iustitia ante Christum ad ventum primum, seu predicationem venientem & iustitiae, ex ea lege, ac Propheticas, & ad Christum ponentes, finem impotentem, ac horantem ut Christi gressus in via nostra lequantur, dicendo, *Parva via Domini a. Cita Agellus Diodorum, & ex Latinis probant hunc tenetum Arnobii, & Hieronymi nominibus appellatae Auctores. Hugo etiā Cardinale, Lyranus, Arguanus, Euthymius, & de ceteris Iustitiae Titelmannus, & Scepusius, quidamque alii Scriptores de laudibus Lyranius, Dado, &c.*

Exponit in epistola sua. ¶ Chaldaea, in iudea. Curabat et quibus ponat in via plana, & ut se gressibus tuos ne labores, & impingas, & ut sit abique scandala, & offendicula. Sic pronomen [fus] non ad justitiam formini generis, sed est referendum ad hominem. Aut potius, quemque Deus disponet, ac preparabit, ut meo liberte, inbenter, & intercedat, & ambulet, se ad gressus suos, tamquam illius Deus. Ante te ibi, inquit z, & mentes bumi, & Esa 43:9-10.

multicordiam, cunctum refutans d. quando occidit. Ad faciendum misericordiam. Et si. His quænteretie misterio & effectus fuit, auferre oppotuit. Si sterilitas & impotere parentes spiritu. Siquid illi confiteat certe tum non talem f. lumen/ultimum declaravit, tum exultatione in uero Christum venerando, tum refutatio nomine Christi, sequitur non sponsum sed amicum nominando, derelicto illum baptizare, in dignum iudicante, qui ea lectione a se ipso portaret, mitredam ad eum dicipulos suis, agnoscendo feminis a portore, illum autem exsercere, vocato se tantum, & preconemus ihesu Hernandez. Negat Cartusianus de Joanne dici nonum iustitiae apud Efaeiam et. Prope est salutis mea ut vinas & iubiles mox reuelatur. Diversis modis idem de pluribus dici potest. Nec vacat probabilitate ali, us de Christo feminis mythicus, ambulabat ante illum iustitiam, qua qui mortem ipsi infante machinatis lunt. Herod, & Scribere Phariael, eodem ferme anno perirent, que ille natum est. Quo pacto in psalmo 41. I spacio temporis posuit quem Interpres exponit (scidens) accinxerit se g radiis super femur g. Iustitia quoque sic, & iudicium præparans editi sunt fuerit h. & in diuina ante ipsum præcessit in famam in circumscribita q. intelligi haec postulat ex historiis, & orthographia. Juxta tropolantes. Bi. & orthographia. Juxta tropolantes. Bi.

PSALMUS
OCTOGESIMUS QUINTUS.

Oratio ipsi David.

Inclina Domine aurem tuam, & exaudi me;
quoniam inops & pauper sum ego.

2. Cestodi animam meam , quoniam iunctus sum :
salmum fac servum tuum , Deus meus , speran-
tem in te ,

3. Misere te mei , Domine , quoniam ad te clamavi
tota die ; 4. Latifixa animam servi tui , quoniam ad
te Domine animam meam levavi ,

5. Quoniam tu Domine suavis & mitis : & multa
misericordia omnibus invocantibus te .

6. Aribus percepit , Domine , orationem meam : &
intende vocis deprecationis mea .

7. In die tribulations mea clamavi ad te ; quia exau-
disti me .

8. Non est similis tui in diis , Domine : & non est sci-
cundum opera tua .

9. Omnes Gentes quascumque fecisti , venient , &
adorabunt coram te Domine : & glorificabunt no-
men tuum .

10. Quoniam magnus es tu , & faciens mirabilia : tu
es Deus solus .

11. Dede mihi , Domine , in via tua , & ingrediari in
veritate tua : laterit cor meum , ut timeat nomen
tuum .

12. Confitebor tibi , Domine , Deus meus , in toto corde
meo , & glorificabo nomen tuum in eternum :

13. Quia misericordia tua magna est super me : & crui-
xi animam meam ex inferno inferiori .

14. Deus , inquit infuserunt super me , & synago-
ga potentium quiescerunt animam meam : & non
propofuerunt te in conspicuus suo .

15. Et ut Domine Deus miserator & misericors , pa-
tiens , & multa misericordia , & veras ,

16. Respic in me , & misere te mi , da imperium tuum
puero tuo : & salvum fac filium ancille tue .

17. Fac mecum signum in bonum , ut videante , qui
oderunt me , & confundantur : quoniam tu Domi-
ne adiuvasti me , & consolatus es me .

Per. 1.) Inclina Domine aurem tuam , & exaudi me ,
quoniam inops , & pauper sum ego .

Sensus losti.

Pexit ut quia sua humilitas abjectioque attingere alii
eudinem Dei nequeat , dignetur ipse demittere quo-
dammodo Iste , ac inclinare aurem ad precentum suum , quam
dicunt eorum quoniam condonantemque facilem le-
prebere ad audiendum , & exaudiendum . Deinde subiungit oce-
nsa illius orationis cauffa , quod in lumina sit egredere , ac in
humani omnis pugnare privatione constitutus Deus autem ,
quod ex hoc sequitur , reipicere in orationem humilium .
Nec ferunt auctor , orationem eorum . & si dederitis usque pauperis
C b 7. 10. 1. 8.
Inclina Domine aurem tuam .) Additur in Blatner Ro-
mano , & apud Cagliod , ad me . De hac dicendi formula a
statu psal. 1. 6. & 30. s. Iunxit altitudinem , & majestatem
Dei , cum antithetice abjectionis , & humilitatis ejus , qui o-
rat , per seculos levans in calum andes & nec quantumvis id
conetur , & vocem contendat , positis exaudiens nisi Deus ve-
lit , non locutans , sed dignitatem precellens , & omni voto
meritoque , abique compatitione , superior . Vis exaudiiri ,
agnosce me a deo humilem , ut oporteat . Altissimum Deum
inclinari ad te admove etiam . Nec declina aures tuas , ne au-
dis legem , ne oratio tua non sis exercitabilis : & non fit appli-
cata terra auris una more spidis , ut audiatur tertea , &
infima . Se altera obtrutaria non expirat ; que præcipit
Deus , horatur , in unum , præmitit sed audiens inclina au-
res , si sine vita apertis illas Deum , & non contradicas , ut retro-
sum abas caperimetus ut eam perficiat , aperte perforet , l. Si in-
clinaveris : ut humilitate , salvaberis in .

Ecclesiasticus .) Dando reponimus quod innuit Hebre-
um 13. 17. homini , taliicit juxta desiderium , & pericio-
num , ut sapius vidimur .

Quoniam inops , & pauper sum ego .) Hieronymus , &
Psalter , Vaticanum & Gilliscanum , & Cagliod , Egenus &
pauper . Augustinus , Egenus & inops . Iste etiam occurre-
runt hoc Latina nomina , & Graeca words , & nomen , & He-
breus MNDS Υπό θεού τε εντον , Exclus , & submissus Deni ha-
bitans in eternitate . & causa non / sciam excelsi , & humili
spiritus . Ut vivificat cor testicorum & respicit ad paupertem .

Itulus. & Argumentum.

Oratio ipsi David.

Dem titulus fuit in psal. 16. Indicat autem à Davide scriptum psalmum de scispo, tunc rebus, & exlamis tuis, cum cuperet, ac flagitare liberari à Saulo, atque militibus ipsius, a quibus quereretur id necem: fuit et in psal. 52. tractatur idem argumentum, & illius versus 5. non differt ab illius versu 4. hoc probatibus quod Iosephus tradidit. Agellius: vel quod Cajetanus de perfecione Abialois: est ratio non valer, quasi se significet vers. 13. meritis infernum propter peccatum, quod tempore Saulis non commiserat quod Theodoress, seu Balaam existimat, & meminit Euthymius, in Ezechie Regis persona editu pia imum, deprecatum opem adverius Afflytiorum ob fidionem. Concedo enim Euthymio coniugate orationem islam cuiilibet in angustiis, & calamitatibus constituto: sed & Christus orare videri potest Partem, ut Latini psalmi tentant, pro liberatione ab hostiis, ut sic omnes gentes adorent eum, & ipse perpetuo in illis usum concelebretur. Acris enim pro nobis, ut dicendos nos fieri, in nobis, ut caput nostrum oratur, a nobis, ut Deus noster, inquit Augustinus. Cetera huius Davidis accipi hic de Christo psalmus potest, qui Christus unus eius paupertatis, & passionis tribulatione, simul inf-

Aldunt quoque alia Latina Psalteria, & Cairodorus, verum substantivum est. Chaldaicæ, Quoniam tu Domine bonus es iustus, & parvus sis, qui convertunt ad legem. Posset etiam primum referri ad nihil merentes, secundum ad male merentes, & interdum etiam non penitentiarillos. Primum nomen **DOMINUS** non genericum significat, & abolute bonum, **Xenodochos** **commodum**: nomen boni magis proprium convenire Deo Rickelius moneret: alia, que moderatrices passionum virtutes indicant, qualiter modum, vel mititas, ponuntur iuxta nostrum concipiendi modum, & imperfectiones praeficiens. Secundum nomen Graecum est **παντοκράτως**, significans **aquum**, ad deum remittit. Aquila & Theodosio veterunt **Ιερόνυμον**, proprieatis, ut rectuli etiam de Hieronymo. Symmachus **ἀρχὴ**, dimitens, & parvus. Refert illud de dubius dictis interpretibus Basilius, & Theodosius: Euthymius Aquilem jungit Symmachum lectionibus, quibus ultionis ut certam conferat sanitatem. Si de Christo sit sermo, disputatum quaque alias quomodo, ut ipse dixit, **Semper enim Deus audiret**, & exaudiens.

Auribus percipit orationem meam. Hieronymus, exaudiens, **αὐτίκα**, **Auribus**, **in** **terris**, **in** **austris**, **in** **orientis**, **in** **occidentis**, **in** **meridionalibus**, **in** **australibus**, ut non semel ante vidimus; & idem, ac inclinare anem, quod verum primo dicebatur. Augustinus, **Auribus in hinc**, idest, inquit, non exeat de auribus cuius oratio mea: sige illam ibi in nuribus tuistum inducit respondentem Deum: vis figura oratione tuam in auribus meis? sige in cordetu te legem meam. Alias dicunt quid inter se videatur inter audiens, & auribus percipere.

Et intendit vocis depreciation mes. Augustinus, orationem, & indolentia cupiens, quiescens si signficet fontem dulcedinis, qui in terra non inventabat: sed levando se in Deum. Mitem præterea in hoc attendit Deum, quod patienter portet Deus cor suum nostram, & expectet in oratione, ut tua vita ipsius fruatur, quoniam oratio impedit vanis cogitationibus, ita ut vix licet cor ad Deum sum, & volens te tenere, ut licet, quod ammodo fugi a te, nec invenit cancellis quibus te includat, aut obiectis quodam, quibus retinet a volatione luas, & vagos quodam motus, sed iter, iucundari a Deo suo. Finit exemplum **¶ 7. 27.**

¶ 7. 27. **¶ 8. 1.** **¶ 8. 2.** **¶ 8. 3.** **¶ 8. 4.** **¶ 8. 5.** **¶ 8. 6.** **¶ 8. 7.** **¶ 8. 8.** **¶ 8. 9.** **¶ 8. 10.** **¶ 8. 11.** **¶ 8. 12.** **¶ 8. 13.** **¶ 8. 14.** **¶ 8. 15.** **¶ 8. 16.** **¶ 8. 17.** **¶ 8. 18.** **¶ 8. 19.** **¶ 8. 20.** **¶ 8. 21.** **¶ 8. 22.** **¶ 8. 23.** **¶ 8. 24.** **¶ 8. 25.** **¶ 8. 26.** **¶ 8. 27.** **¶ 8. 28.** **¶ 8. 29.** **¶ 8. 30.** **¶ 8. 31.** **¶ 8. 32.** **¶ 8. 33.** **¶ 8. 34.** **¶ 8. 35.** **¶ 8. 36.** **¶ 8. 37.** **¶ 8. 38.** **¶ 8. 39.** **¶ 8. 40.** **¶ 8. 41.** **¶ 8. 42.** **¶ 8. 43.** **¶ 8. 44.** **¶ 8. 45.** **¶ 8. 46.** **¶ 8. 47.** **¶ 8. 48.** **¶ 8. 49.** **¶ 8. 50.** **¶ 8. 51.** **¶ 8. 52.** **¶ 8. 53.** **¶ 8. 54.** **¶ 8. 55.** **¶ 8. 56.** **¶ 8. 57.** **¶ 8. 58.** **¶ 8. 59.** **¶ 8. 60.** **¶ 8. 61.** **¶ 8. 62.** **¶ 8. 63.** **¶ 8. 64.** **¶ 8. 65.** **¶ 8. 66.** **¶ 8. 67.** **¶ 8. 68.** **¶ 8. 69.** **¶ 8. 70.** **¶ 8. 71.** **¶ 8. 72.** **¶ 8. 73.** **¶ 8. 74.** **¶ 8. 75.** **¶ 8. 76.** **¶ 8. 77.** **¶ 8. 78.** **¶ 8. 79.** **¶ 8. 80.** **¶ 8. 81.** **¶ 8. 82.** **¶ 8. 83.** **¶ 8. 84.** **¶ 8. 85.** **¶ 8. 86.** **¶ 8. 87.** **¶ 8. 88.** **¶ 8. 89.** **¶ 8. 90.** **¶ 8. 91.** **¶ 8. 92.** **¶ 8. 93.** **¶ 8. 94.** **¶ 8. 95.** **¶ 8. 96.** **¶ 8. 97.** **¶ 8. 98.** **¶ 8. 99.** **¶ 8. 100.** **¶ 8. 101.** **¶ 8. 102.** **¶ 8. 103.** **¶ 8. 104.** **¶ 8. 105.** **¶ 8. 106.** **¶ 8. 107.** **¶ 8. 108.** **¶ 8. 109.** **¶ 8. 110.** **¶ 8. 111.** **¶ 8. 112.** **¶ 8. 113.** **¶ 8. 114.** **¶ 8. 115.** **¶ 8. 116.** **¶ 8. 117.** **¶ 8. 118.** **¶ 8. 119.** **¶ 8. 120.** **¶ 8. 121.** **¶ 8. 122.** **¶ 8. 123.** **¶ 8. 124.** **¶ 8. 125.** **¶ 8. 126.** **¶ 8. 127.** **¶ 8. 128.** **¶ 8. 129.** **¶ 8. 130.** **¶ 8. 131.** **¶ 8. 132.** **¶ 8. 133.** **¶ 8. 134.** **¶ 8. 135.** **¶ 8. 136.** **¶ 8. 137.** **¶ 8. 138.** **¶ 8. 139.** **¶ 8. 140.** **¶ 8. 141.** **¶ 8. 142.** **¶ 8. 143.** **¶ 8. 144.** **¶ 8. 145.** **¶ 8. 146.** **¶ 8. 147.** **¶ 8. 148.** **¶ 8. 149.** **¶ 8. 150.** **¶ 8. 151.** **¶ 8. 152.** **¶ 8. 153.** **¶ 8. 154.** **¶ 8. 155.** **¶ 8. 156.** **¶ 8. 157.** **¶ 8. 158.** **¶ 8. 159.** **¶ 8. 160.** **¶ 8. 161.** **¶ 8. 162.** **¶ 8. 163.** **¶ 8. 164.** **¶ 8. 165.** **¶ 8. 166.** **¶ 8. 167.** **¶ 8. 168.** **¶ 8. 169.** **¶ 8. 170.** **¶ 8. 171.** **¶ 8. 172.** **¶ 8. 173.** **¶ 8. 174.** **¶ 8. 175.** **¶ 8. 176.** **¶ 8. 177.** **¶ 8. 178.** **¶ 8. 179.** **¶ 8. 180.** **¶ 8. 181.** **¶ 8. 182.** **¶ 8. 183.** **¶ 8. 184.** **¶ 8. 185.** **¶ 8. 186.** **¶ 8. 187.** **¶ 8. 188.** **¶ 8. 189.** **¶ 8. 190.** **¶ 8. 191.** **¶ 8. 192.** **¶ 8. 193.** **¶ 8. 194.** **¶ 8. 195.** **¶ 8. 196.** **¶ 8. 197.** **¶ 8. 198.** **¶ 8. 199.** **¶ 8. 200.** **¶ 8. 201.** **¶ 8. 202.** **¶ 8. 203.** **¶ 8. 204.** **¶ 8. 205.** **¶ 8. 206.** **¶ 8. 207.** **¶ 8. 208.** **¶ 8. 209.** **¶ 8. 210.** **¶ 8. 211.** **¶ 8. 212.** **¶ 8. 213.** **¶ 8. 214.** **¶ 8. 215.** **¶ 8. 216.** **¶ 8. 217.** **¶ 8. 218.** **¶ 8. 219.** **¶ 8. 220.** **¶ 8. 221.** **¶ 8. 222.** **¶ 8. 223.** **¶ 8. 224.** **¶ 8. 225.** **¶ 8. 226.** **¶ 8. 227.** **¶ 8. 228.** **¶ 8. 229.** **¶ 8. 230.** **¶ 8. 231.** **¶ 8. 232.** **¶ 8. 233.** **¶ 8. 234.** **¶ 8. 235.** **¶ 8. 236.** **¶ 8. 237.** **¶ 8. 238.** **¶ 8. 239.** **¶ 8. 240.** **¶ 8. 241.** **¶ 8. 242.** **¶ 8. 243.** **¶ 8. 244.** **¶ 8. 245.** **¶ 8. 246.** **¶ 8. 247.** **¶ 8. 248.** **¶ 8. 249.** **¶ 8. 250.** **¶ 8. 251.** **¶ 8. 252.** **¶ 8. 253.** **¶ 8. 254.** **¶ 8. 255.** **¶ 8. 256.** **¶ 8. 257.** **¶ 8. 258.** **¶ 8. 259.** **¶ 8. 260.** **¶ 8. 261.** **¶ 8. 262.** **¶ 8. 263.** **¶ 8. 264.** **¶ 8. 265.** **¶ 8. 266.** **¶ 8. 267.** **¶ 8. 268.** **¶ 8. 269.** **¶ 8. 270.** **¶ 8. 271.** **¶ 8. 272.** **¶ 8. 273.** **¶ 8. 274.** **¶ 8. 275.** **¶ 8. 276.** **¶ 8. 277.** **¶ 8. 278.** **¶ 8. 279.** **¶ 8. 280.** **¶ 8. 281.** **¶ 8. 282.** **¶ 8. 283.** **¶ 8. 284.** **¶ 8. 285.** **¶ 8. 286.** **¶ 8. 287.** **¶ 8. 288.** **¶ 8. 289.** **¶ 8. 290.** **¶ 8. 291.** **¶ 8. 292.** **¶ 8. 293.** **¶ 8. 294.** **¶ 8. 295.** **¶ 8. 296.** **¶ 8. 297.** **¶ 8. 298.** **¶ 8. 299.** **¶ 8. 300.** **¶ 8. 301.** **¶ 8. 302.** **¶ 8. 303.** **¶ 8. 304.** **¶ 8. 305.** **¶ 8. 306.** **¶ 8. 307.** **¶ 8. 308.** **¶ 8. 309.** **¶ 8. 310.** **¶ 8. 311.** **¶ 8. 312.** **¶ 8. 313.** **¶ 8. 314.** **¶ 8. 315.** **¶ 8. 316.** **¶ 8. 317.** **¶ 8. 318.** **¶ 8. 319.** **¶ 8. 320.** **¶ 8. 321.** **¶ 8. 322.** **¶ 8. 323.** **¶ 8. 324.** **¶ 8. 325.** **¶ 8. 326.** **¶ 8. 327.** **¶ 8. 328.** **¶ 8. 329.** **¶ 8. 330.** **¶ 8. 331.** **¶ 8. 332.** **¶ 8. 333.** **¶ 8. 334.** **¶ 8. 335.** **¶ 8. 336.** **¶ 8. 337.** **¶ 8. 338.** **¶ 8. 339.** **¶ 8. 340.** **¶ 8. 341.** **¶ 8. 342.** **¶ 8. 343.** **¶ 8. 344.** **¶ 8. 345.** **¶ 8. 346.** **¶ 8. 347.** **¶ 8. 348.** **¶ 8. 349.** **¶ 8. 350.** **¶ 8. 351.** **¶ 8. 352.** **¶ 8. 353.** **¶ 8. 354.** **¶ 8. 355.** **¶ 8. 356.** **¶ 8. 357.** **¶ 8. 358.** **¶ 8. 359.** **¶ 8. 360.** **¶ 8. 361.** **¶ 8. 362.** **¶ 8. 363.** **¶ 8. 364.** **¶ 8. 365.** **¶ 8. 366.** **¶ 8. 367.** **¶ 8. 368.** **¶ 8. 369.** **¶ 8. 370.** **¶ 8. 371.** **¶ 8. 372.** **¶ 8. 373.** **¶ 8. 374.** **¶ 8. 375.** **¶ 8. 376.** **¶ 8. 377.** **¶ 8. 378.** **¶ 8. 379.** **¶ 8. 380.** **¶ 8. 381.** **¶ 8. 382.** **¶ 8. 383.** **¶ 8. 384.** **¶ 8. 385.** **¶ 8. 386.** **¶ 8. 387.** **¶ 8. 388.** **¶ 8. 389.** **¶ 8. 390.** **¶ 8. 391.** **¶ 8. 392.** **¶ 8. 393.** **¶ 8. 394.** **¶ 8. 395.** **¶ 8. 396.** **¶ 8. 397.** **¶ 8. 398.** **¶ 8. 399.** **¶ 8. 400.** **¶ 8. 401.** **¶ 8. 402.** **¶ 8. 403.** **¶ 8. 404.** **¶ 8. 405.** **¶ 8. 406.** **¶ 8. 407.** **¶ 8. 408.** **¶ 8. 409.** **¶ 8. 410.** **¶ 8. 411.** **¶ 8. 412.** **¶ 8. 413.** **¶ 8. 414.** **¶ 8. 415.** **¶ 8. 416.** **¶ 8. 417.** **¶ 8. 418.** **¶ 8. 419.** **¶ 8. 420.** **¶ 8. 421.** **¶ 8. 422.** **¶ 8. 423.** **¶ 8. 424.** **¶ 8. 425.** **¶ 8. 426.** **¶ 8. 427.** **¶ 8. 428.** **¶ 8. 429.** **¶ 8. 430.** **¶ 8. 431.** **¶ 8. 432.** **¶ 8. 433.** **¶ 8. 434.** **¶ 8. 435.** **¶ 8. 436.** **¶ 8. 437.** **¶ 8. 438.** **¶ 8. 439.** **¶ 8. 440.** **¶ 8. 441.** **¶ 8. 442.** **¶ 8. 443.** **¶ 8. 444.** **¶ 8. 445.** **¶ 8. 446.** **¶ 8. 447.** **¶ 8. 448.** **¶ 8. 449.** **¶ 8. 450.** **¶ 8. 451.** **¶ 8. 452.** **¶ 8. 453.** **¶ 8. 454.** **¶ 8. 455.** **¶ 8. 456.** **¶ 8. 457.** **¶ 8. 458.** **¶ 8. 459.** **¶ 8. 460.** **¶ 8. 461.** **¶ 8. 462.** **¶ 8. 463.** **¶ 8. 464.** **¶ 8. 465.** **¶ 8. 466.** **¶ 8. 467.** **¶ 8. 468.** **¶ 8. 469.** **¶ 8. 470.** **¶ 8. 471.** **¶ 8. 472.** **¶ 8. 473.** **¶ 8. 474.** **¶ 8. 475.** **¶ 8. 476.** **¶ 8. 477.** **¶ 8. 478.** **¶ 8. 479.** **¶ 8. 480.** **¶ 8. 481.** **¶ 8. 482.** **¶ 8. 483.** **¶ 8. 484.** **¶ 8. 485.** **¶ 8. 486.** **¶ 8. 487.** **¶ 8. 488.** **¶ 8. 489.** **¶ 8. 490.** **¶ 8. 491.** **¶ 8. 492.** **¶ 8. 493.** **¶ 8. 494.** **¶ 8. 495.** **¶ 8. 496.** **¶ 8. 497.** **¶ 8. 498.** **¶ 8. 499.** **¶ 8. 500.** **¶ 8. 501.** **¶ 8. 502.** **¶ 8. 503.** **¶ 8. 504.** **¶ 8. 505.** **¶ 8. 506.** **¶ 8. 507.** **¶ 8. 508.** **¶ 8. 509.** **¶ 8. 510.** **¶ 8. 511.** **¶ 8. 512.** **¶ 8. 513.** **¶ 8. 514.** **¶ 8. 515.** **¶ 8. 516.** **¶ 8. 517.** **¶ 8. 518.** **¶ 8. 519.** **¶ 8. 520.** **¶ 8. 521.** **¶ 8. 522.** **¶ 8. 523.** **¶ 8. 524.** **¶ 8. 525.** **¶ 8. 526.** **¶ 8. 527.** **¶ 8. 528.** **¶ 8. 529.** **¶ 8. 530.** **¶ 8. 531.** **¶ 8. 532.** **¶ 8. 533.** **¶ 8. 534.** **¶ 8. 535.** **¶ 8. 536.** **¶ 8. 537.** **¶ 8. 538.** **¶ 8. 539.** **¶ 8. 540.** **¶ 8. 541.** **¶ 8. 542.** **¶ 8. 543.** **¶ 8. 544.** **¶ 8. 545.** **¶ 8. 546.** **¶ 8. 547.** **¶ 8. 548.** **¶ 8. 549.** **¶ 8. 550.** **¶ 8. 551.** **¶ 8. 552.** **¶ 8. 553.** **¶ 8. 554.** **¶ 8. 555.** **¶ 8. 556.** **¶ 8. 557.** **¶ 8. 558.** **¶ 8. 559.** **¶ 8. 560.** **¶ 8. 561.** **¶ 8. 562.** **¶ 8. 563.** **¶ 8. 564.** **¶ 8. 565.** **¶ 8. 566.** **¶ 8. 567.** **¶ 8. 568.** **¶ 8. 569.** **¶ 8. 570.** **¶ 8. 571.** **¶ 8. 572.** **¶ 8. 573.** **¶ 8. 574.** **¶ 8. 575.** **¶ 8. 576.** **¶ 8. 577.** **¶ 8. 578.** **¶ 8. 579.** **¶ 8. 580.** **¶ 8. 581.** **¶ 8. 582.** **¶ 8. 583.** **¶ 8. 584.** **¶ 8. 585.** **¶ 8. 586.** **¶ 8. 587.** **¶ 8. 588.** **¶ 8. 589.** **¶ 8. 590.** **¶ 8. 591.** **¶ 8. 592.** **¶ 8. 593.** **¶ 8. 594.** **¶ 8. 595.** **¶ 8. 596.** **¶ 8. 597.** **¶ 8. 598.** **¶ 8. 599.** **¶ 8. 600.** **¶ 8. 601.** **¶ 8. 602.** **¶ 8. 603.** **¶ 8. 604.** **¶ 8. 605.** **¶ 8. 606.** **¶ 8. 607.** **¶ 8. 608.** **¶ 8. 609.** **¶ 8. 610.** **¶ 8. 611.** **¶ 8. 612.** **¶ 8. 613.** **¶ 8. 614.** **¶ 8. 615.** **¶ 8. 616.** **¶ 8. 617.** **¶ 8. 618.** **¶ 8. 619.** **¶ 8. 620.** **¶ 8. 621.** **¶ 8. 622.** **¶ 8. 623.** **¶ 8. 624.** **¶ 8. 625.** **¶ 8. 626.** **¶ 8. 627.** **¶ 8. 628.** **¶ 8. 629.** **¶ 8. 630.** **¶ 8. 631.** **¶ 8. 632.** **¶ 8. 633.** **¶ 8. 634.** **¶ 8. 635.** **¶ 8. 636.** **¶ 8. 637.** **¶ 8. 638.** **¶ 8. 639.** **¶ 8. 640.** **¶ 8. 641.** **¶ 8. 642.** **¶ 8. 643.** **¶ 8. 644.** **¶ 8. 645.** **¶ 8. 646.** **¶ 8. 647.** **¶ 8. 648.** **¶ 8. 649.** **¶ 8. 650.** **¶ 8. 651.** **¶ 8. 652.** **¶ 8. 653.** **¶ 8. 654.** **¶ 8. 655.** **¶ 8. 656.** **¶ 8. 657.** **¶ 8. 658.** **¶ 8. 659.** **¶ 8. 660.** **¶ 8. 661.** **¶ 8. 662.** **¶ 8. 663.** **¶ 8. 664.** **¶ 8. 665.** **¶ 8. 666.** <b

abundat ecclesiis doctrina, nec multo unde proficiuntur a coelesti metu penerum solo, atque serviliter. Optat enim hoc modo letari, simili timore, dum in vita degit vita: nec immixtus, male nunc exulte, sed servis in tempore exultes cum tremore, & cum timore, ac timore operis salutem suam a te quicquid propter velum, (predictum in extenuacib[us] naivagacionibus) magis mutat, & tentationes pueri aetate viciunt.

Deduce me Domine in iusta via Hieron. Dote me Domine viam tuam, significat נָתַת בְּרוּךְ הוּא, doce me. Frequenter in psalmis formula deducatur iustitia eum semitas iustitiae, & in viam rectam, a, in semita madatorum, b, in viam aeternam, b, in terram remota cted nullibi et verbum quod hic extat. Habentur interpretes rationem tenusquam a deo viam sicut Hebrei his habent, ab eo, prepositio, intellectum non nisi de nuda notitia speculativa, id predicta, que

Cambodiorum, noviciorumque Christi. Chaldaeorum, Dacorum, et Ioram
nomini uisit. Fulgentius usq; adit, in seruum, quod habeat
in infra iei, gloriificatio, celebratio, predicatio,
laudatio nominis divini, videatur ea esse, que concine-
tus leuentibus verbis. Nicephirus, et noratus ubi mundi Bi-
tax et huius vaticinium hoc de omnium gentium conver-
sione implendum. Hoc disputavitinus p[ro]p[ter]t. 18. maxime au-
tem ad cap. Actuum Apollis.
Quoniam magne fuit, et facies mirabilis, tunc Dux
fatu. Hoc est quod omnes ab Deum venientes gentes u-
cent. Videatur ad d[omi]n[u]m magnus, qui postea citabo Augusti,
alibi, non solum hoc loco, & alias praeterea interius ejus-
dem operibus; item vocem Praefatum Latinum, et
Arabicum, ac Ethiopicum, tenens Graecum correc-
tum. De epiph[ys]e Dei, cognominetur Magus, egimus p[er]
cognitam viam, nempe mandatorum divinorum, atq;
virtutum, & totius veræ religiosis. Tam ample sumi
via potest; ita ut quod habetur in sequenti membro, in-
gredi in seruitate, non praeceps refutatur ad contempla-
tionem, ut exponuntur Origenes, Euthynius, Nic-
ephorus, seu ad orthodoxa dogmata, sed universè per-
tinatur, ut seu Basil. seu Theodosius uult, ad legiimissima
vita conseruationem. Constat Christus allegorice pro-
fuit orare membris, & convertitis gentibus, ut in ipsa ve-
ritatis via, ad quam ducti sunt, deducatur, & docan-
tur in ea perseverare, & progrederi usque ad metam vi-
tae externe; tametsi ip[s]em sit via, seruitas, & vita
Ricellemi viam in Christo quoque spectat, ut per etiam
manu iudeum in limbum, postea redire ad corpus,
deinde enim eodem in colum ascendere. Expositio
legi

vers. 8. **Et ingredia te veritate tua.** Hic, ut ambulet in veritate, Hebreus et simplex verbum **תְּהִלָּת**, ab aliis particula **ve** **cautia**, vel coniunctio: superius tamen recte: futurum autem tempus accipi potest, vel pronuntiative, vel imperative, vel optative, vel deprecative. **Ingredi**, **Et ambulare**, **et instare in veritate**, praeter id quod ante dixi, et ciam liberè, inoffensè, sine impedimento, confidente, et duce Deo, comite gratia, luce, veritate ipsius, que secundum ad auxerunt, dedicant. **Et perdere** **Deum**. Quare qui dicas Dei demonstrari libi peccata, **Et emitas eorum**, diri quoque postulavit in veritate. Fingi Hugo **et alii** cum quicunque postulavit in veritate. **Fingi Hugo** **et alii**, cœco puer ergo à viatore sumilem polosse deducendum per viam, quasi praetexta Deim manu, ne erret, ostendat, et labatur, vegetur. Non satis est pervenire ad viam, nisi quemadmodum Paulus s'monet, **ad quod peruenimus**, ut **Ep. 1.16**, **et idem apud Iacob**, **in eadem permaneamus regula**, et ut sit **Augustinus**, **in iis**, **ad quod credendo peruenimus**, ita ambelemus, ut ab eo nullo modo deviciemus, adjuvante illo arque miserante, cui dicimus: **Deduc me Domine via tuam**, **Et ambulabo** (**ingrediar**) **in veritate tua**.

*Pater noster Deum & Patri omni mea misericordia, et tua
misericordia. Deum mirabilissimum tamquam reponit ex Iob 9.
Dei proprium esse facere magna mirabilis, insurabili,
et quorum non sit numerus. Magna videlicet ac Greg-
orius virtute incribibilis ratione, innumerabilis, multiplicatae.
Conjice tantum oculos in orbis terrarum liberatio-
nem ab interitu: magis id mirabile, quam iniquitatio
mortorum, opifimo iudice Augustinus, qui & ipsam omnium
genitum fidem in magna certet prodigium, perpendit:
cum admiratione, quod Deus solus cultum fallorum
Deorum prohibuit, et nemus eorum unquam cultum
veri Deis ac hinc tandem illum in nihilum redigeret.*

vers. 11.) Deduc me Domine in via tua, & ingrediar in veritate tua: latetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

Sensus loci. Exponit quid maxime velit, orandoque flagiter, ac si
ibi necessarium in primis ducatur, ut graves calamita-
tes, de quibus conquebus est, ac per fortiores eviter, ac
superer, nec deferatur jusle à Deo, nimism, ut ipsum de-
dicat Deus in viam mandatorum, quæ & intelligat, & ve-
lit, & in istem fidelio incendens, verlanque sincerè, ac
integre proficiat; præterea, ut hac una re integræ gaudet
& ex imis præcordiis latet, si eodem spiritu, & ve-
ritate, quibus se pexerit gentes, que convertentur, id fa-
sturas. D:um reveretur, & colat libenter, promte, ala-
gratia, amans, & cum casto, & filii timore, non agre-
vator, chadah istari, apud Aeneanthon, incedentes

Duplicem porro sensum esse posse dixi, aut ita letari, A solum Euthymius, qui quod attinet ad Davidem, per infernum, profundam peccati foream intelligit, adulterii nimurum, & homicidium: sed etiam R. Joda, & R. Salomon in midras rhebiliarum, quem citat præterea Hieronymus à sancta r fide, qui affirmant gratias hinc Davidem agere, quod in inferni profundum non descendit, ob dicta peccata.

et de impetu malitiae tremor. Et notandum,
dici hoc loco *lecturum* cor meum, ut *securum* sit; *ed as-
perius*; ut *inter gaudium speci*, *et tentationis iniquum, con-
sumus* & *timeamus, confortemur et ite sumus, certifi-
cetur, & suscipitur cor recte gaudeamus de venia
tamen iniqua definimur fulpici esse de culpa. Hoc
eundem ad *Archibishopum* Imeram de iustitia sine timore
intellexi & voluntate. Lege, si vacat,
Et glorificabo nomen tuum in eternum. Quod in se est,
ex magno affectu politice eternam glorificationem
nominis divini, quam indefinitae a Genibus facien-
dam predixerat veri, sicut Fulgentius e., citans il-
lum locum, addat, in eternum.*

Quia misericordia tua magna est super me. Id est, erga me & grandia mihi fecit. & quis argumenta plurima maxime fuit; sic illas dicitur fieri misericordia super aliquem qui vel sentire g., quasi per modum integrum, clypeice: ut explicaretiam hoc loco Appollinarium;

De misericordia divinae magnitudine dixi primis verbis proptera, & scitato illo, & hoc loco Chryologus beani, aliisque multa differit, ostendens omnibus aлиis praefere divinis operibus; & quo pacto a nobis exercitata fuerit prouinciam.

12.) Confitebor tibi Domine, Deus meus, in toto
corde meo, & gloriificabo nomen tuum in eternum.
13.) Quia misericordia tua magis est super me, &
eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Duos facturas Gentes di serat, *muc* videntes adora-
rent coram Deo, & gloriosissimos nomen illius, hoc pro-
pondet parte gratitudinis erat nomine, si quam pe-
matis liberationem, impetraverit. Tam vero si le-
dum milericordiam suam magnam, quamvis iam fu-
te penteat videat, & experiri videatur, liberet ip-
Deus summis periculis, velut in ex morte, & in
effisis revocet in vitam, & ad superos. Coveniente illa
Davidis, ut Ezechias, propter recitationem argumentum
sanctentiae, liberat ex gravissima holofium perle-
soned curva quoq; homini in cuius persona gratias
Iusti Patris offert, quod Pater fit dignatus acceptare
nomem & meritum filii sui, ut ab inferni poenis tecum
raret, & a peccato cui debebantur. Augst. & alii,
ter juventum, declarant perinde, ac si loquatur
suffus de anima sua, quam non religuit Pater in inferno
quem post mortem descedit, & inferius dicatur
nascitio huic respondeat.

paratione hujus terra, ad quam nascendo se dimisit; et ita ut quisvis id beneficium recognoscat, quod merita Christi necessitatibus evalevit descendenti in limbum. De decencio Christi a morte in infernum crant pulti, hunc locum censu etiam interpretatus nonnullos alias locos, & Hier., sic expoenuntur Christifli nomine Domini de lacu nassifico, quum vice inquit virtute divinitatis descendit ad inferos structi claustris tartari, ius nos qui belli reperit eruens ad superos a dammatoris loco, ut nobis gratia Dei conversari posse in celis. Cui sententia faret non
admodum experimentum divinam bonitatem.

Et erat anima mea ex inferno inferiori. Hieronymus, de inferno extremo. Nobilior liberandi modus est, impetrare ne quis in id incidat, unde debet libertari, ut exempli docet August, quoquacilibet liberata Deipara, & redempta nobilis dicitur ab originali peccato, in quod numquam incidit sed ne incidet sicut debebat, praeterita est. Perfligunt Genebradi omnes tentias five de Davide, aut Ezechia, five de quelibet homine, five de Christo inter præteris: ut infernus inferior vel lumatur metaphorice pro lumini periculis, mortisque certa manifilla, prælitera si simul æterna damnationis periculum sit: vel magis propriæ non subterram.

receptio tropologiae de postulando imperio in corpus, Asfundetur perniciose, qui modo confundi nolunt salubriter. & vel leto iniquo se ieiunatos agnolent ac pronunciantur d. Arnobius & Hieron. hi nimurum, quos sic appellant, exponunt de signo crucis, quo nos munitos adverterat potestes videntes fugient confute, & defendant a nobis talis; signo tutati atque eus praefatio muniri, mereamur ab omnibus diaboli infidis liberari. Nyfus & interpretatus est eodem pacto locum istum de signo crucis, atq; verus Hieron, f, qui ad idem citant p. 1. lib. 1. cap. 4. & 5. ap. de signo super nos lumine vultus divini, & data meritorum significacione, ut fugiant a se arcus. Potell quarto Christus totus intelligi, quem petat Propheta venire, quia natus Angelis, & infantis panis in voluntate nuntiaverunt signum i, quod attulit quidem gaudium pastoribus K, & Magis hie turbas sit Herod, totamque ero synanthem cibitatem m, unde posita tot in fantum est cedes n. & Simeon id appellavit signum, cui contradicteret o. Quintum signum tropologum Hugo peti dicit circa Pilatii electionem, ut ostendat Deus, nomen deo p, & Petar offendat potestem in opere & servitu: mons q; Filius sapientia, Spiritus sanctus benignus reddenter, & servi peccati esse defensore Augst., Arnobius, & alii hoc loco ancilla, cuius Christus filius est, Mariam interpretantur, quae ita scissam humiliim cogonavit a. Quid si Christus in agogz, que in servitu: generabat, & in Agar præfigurabatur, filius dicatur lecundum carnem? Paganus quoq; filium tamet potest facere Christianum, Augustus ancilla hic filium mystico senatu exponit, qui idolorum servitus maxima servitus est. Sed honor dicit sibi Christianus servus Dei dicit, & Christiana fera & ancilla sicut Agatha gloriose tyranne respondebat: & Ecclesia tota Dei & Christi vocari solet ancilla. Et servi sumus, & ancilla sumus, at alibi Augustus, & quia Deus & Dominus, & Dominus est. Ancilla sumus, quia Ecclesia sumus, servus, quoniam populus illle Dominus, quia virtus & sapientia p: & ancilla magna dignitatem invente apud Deum, quoniam utor facta est: interim tamen sponsa, donec veniat ad amplexum spirituale, ubi secundum perfueratur, eoque dilexit, habens arham magnum, sanguinem sponsi. Hanc porrò claram Propheta: illuminationem non audeo tam afferre, tamen Avguanus, facit, appellare, quia non solum preconoverunt Christi mysteria passionis & resurrectionis, sed etiam hic præviderit etiophoniana, quam Virgo Maria erat Angelio daturam, scilicet e ancilla Domini. Quantum illa sic loquendo humilitatem declaraverit, demonstrant Gregorius, Ambrosius, & Emilianus, at Nullius quidem, hoc signum charitatis, ad hunc modum p: loquitur. Unum vero Dominus nobis signum dedit, de quo vellem gaudere & electionis gloriam in nobis possimus agnoscere, dicens h, in scripto, quia discipuli mei efficiuntur dilectionem ad invicem habueri: Quod signum Prophetarum, cum dicitur, ut propter mortis finis parati. Gregorius, dicitur, quod signum miraculorum, & cisi: merito, præferentes in se. dum orabit Christus in homo, præter iuum mœstem fortassis interponeret apud Patrem, ad facilius in pertandrum cum sufficientissimum ipsius efficiunt tamen summa illa matris humilitas plurimum valere potuerit dubitan non debet, si enim ille interpolaret. Dum se talis ancilla filii nominavit salvari, petens, id est, refutacit hec uolum comendare potentiam Dei, qui post jure suo quidquid vellet, facere, quemadmodum quoniam Maria ancillam esse respondit, ut obseruat Theophilus actus. Admonet Augustus, tamen, hoc loco ita Christum ancilla filium, & in forma servii Patre refutat: ut, ipse me ipsum quatenus Deus fulcitur, prout prædictar tubo tempore tempi existendi. Addo etiam secundum naturam humanam sed in humanitate, uerum relucceptionis causam physis extitisse. Sed haec de aliis plura z.

Perf. 17.) Fac mecum signum in bonum, ut videante, qui oderunt me, & confundantur: quoniam tu Domine adiuvisti me, & consolatus es me.

Sensus loci. O Prat in fine præclarorum aliquod edi favoris divini erga te signum, ut eo viro inimici confundantur, & intelligent fructu: illos cuncta contra ipsum conatos, ne ad regnum destinatus perveniant, id est, conservare quæ è contrario per singulare quoddam auxilium. Deus de omni persecutione liberatum conolutus cum fuerit, & in regnoglória collocaverit, statim confirmaverit. Juxta myscum sensum de Grecis Didymus & illud interpretatur signum partus Virginis, quod scripsit Elias b, & sicut roti humano generi in bonum, & ad auxilium atq; consolationem. Ex Latinis Augustus, alioq; signum Iona nominant, hoc est, prædictio Christi post triduum e, & suo deinde tempore etiam nostra, quando in iudicio iniqui con-

stituitur. Agel. b cap. 7. 24.

¶ M. 1. 4.

polliceri. Hæc equidem profani audiles formula uter habantur in precationibus, ut quæ precebatabant, eventura fibi certò affligerent. Exempla Brusonianus collegit Romulo b, postulante quædam spuma que ibus xix, signa celestia ostendit: in augure, qui Numi julio confabebat, petens Jove, ut quis signa certa ac clara forent inter eos, quos fecerat: in solemni illa prece Virgiliana d,

Da Pater augurium,
Ete, — Sydera celo.
Dextra feras.
Ets, — Hac omnia pama.

¶ Ibidem. nempe quod arctioris como innoxia flamma Alcanio, & polles, inconuic liquum, & de celo stella lapsa est &.

i 12. Evid. Sei 1. — Dii numine firmant.
K. Evid. Vcl 1, — Numinis firma.
1 lib. 2. & 12. Similiter referit ex Silio Italico, Valerio Flacco m, Marcellino o, Cicerone p. Adjice fibi ob jam accepta B signa gravilantem Ovidium p.

Quod precer eveniet, sunt certa oracula varium,
Nam Deus optant propterea signa deit.

Item 2. Evenient, dedit iste mihi modo signa futuri
Phabius, & laeva mea volat ovic.

in Abra. 1. Quando, & quatenus petere à Deo signa licet, alibi disputavi. Deus ipse impian Achaz petere iustit: lego B. Thom. t. Quum iustit Antiochus per universam Terram monrum civitatis videtur diebus quadrangulis aera signis afferuntur, & annis regalibus in bonum monstra converti. Quocum meritis fieri signa in bonum loco populi. Ut enim, inquit Euthymius, signum in malum, quale quod posuerat Deus: in Cain x: & Nicophrorus, Egyptiacas plagas voca grypha ronga & obqua, & larva, & signa, & signa malorum, extis, laboris, exterminatio. At non tam erant haec signa in malum, aut mali, quam ipsi maleficiorum in Cain qualitercumque tandem fuerint, five littera fronti impetrata, five fascis torta, & alpatus triculeatus, five aliis motitato & qualitato corporis cum quadam vulnus ac mentis conformatio, indicabat quidem illius malitiam, non ita proprie dicere debet in malum, at item ipsi, quia ceteros monerat, ne incisi peccarent, cum occidendo. Hugo in pronomine (meum) spectat cooperationem Christi circa suammet reuelationem, quam per signa hoc loco intelligit, cum alii. Prædicti dixi caulum principalem cum aliis perlornis divinitus, ut Deus era, iustit in tributum etiam præterea secundum naturam humanam. Versiculi istius parere pro symbolo utriusvisi Pontifices produnt utrum Eugenius III, Innocentius XI, Urbanus VIII, Innoc. VI, Ut videant, qui dixerint me. Hebrei & Graeci non est, ut, sed &. Non differt lenius. Apollinaris vero expoñit causas, et.

O pro te æxibit in diripiō virgines,
Ut mei confundantur hostes copati.

Emphasias haber videndi verbum utravis modo, five de illis utriusque, qui adverbariorum calam vident, five de adverbari, qui corum, quoq; precequebantur, prosperitatem, quam everti fructu conati fuerint. Tunc quantum est frequentia in prædictis psalmis. Tunc quoque illud z, peccator visibilis, & & & & &

Si confundantur, Scipionem depicatur in pl. David in confundantur a te, & ut ea sit afficiant hostes. Ecclisia frequentat idem in officio divino, quod me memini a lias admonuisse. De bone confutare, quæ adducit gloriam & quam optet Prophetæ vel Christi improbis, est tenet tropologicum multorum. Malam quoq; demonibus Nicophorus affert, ob nobis communicata gratia irritata.

Quoniam tu Domine adiuvisti me, & consolatus es me,) Euthymius notat hyperbat: sicut evolvit. Videant, qui oderunt me, quod tu Domine adiuvisti me, & consolatus es me: & sic confundantur veluti devicti se superari. Quo pacto, inquit, non confundariter, sed enumerative inuenit. Adiutorium hujus prædictum temporis est: consolatio futuri: in prædicti tamen etiam tempore consolatur nos

Lor. in Psal. Tom. III.

b. Testam.

A Deus in omni tribulatione nostra, ut possimus sustinere. Speculari item adiutorium, ut beneficiamus: consolacio ut mala perferantur illud, ut necessaria tibi victores habent, hoc, ut alia dona in altorum utilitatem, quæ tibi ipsi semper, gaudent, coronam gloria affert ante Dominum bipinnatum circa opera præcipientia saluti necessaria; secundum circa ea quoq; que vocantur supererrogationis: vel in iis, quæ pertinunt proprio magis modo ad naturam, adiutorum se dicit: consolacionem cospille in illis, quæ ad graciæ postrem unum assignari potest veteri, alterum restans to novo. Appellat Rickel, versiculum istum dulcem, amorem, blanditionem, & ineffabilem virtutem illius; sed & totum pial divina dulcedine sancte fervore, spirituali jucunditate, & admiranda devotione redundare, quem debeat noscum mentali sapore, cum magna letitia, cum attentione præcipua decantare.

PSALMUS OCTOGESIMUS SEXTUS.

Filiis Core, Psalmus Cantici.

F Undamenta ejus in montibus sanctis.

F a Diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

F 3 Gloriosa dicta sunt de te, civitas Dei.

F 4 Memorer Rahab, & Babylonis scientium me. Ecce alienigena, & Tyrus & populus Ethiopia, hi fuerunt illi.

F 5 Nunquid Sion dicer: Homo, & homo natus est in ea, & ipse fundavit eam Altissimus?

F 6 Dominus narrabit in scripturis Populorum & Principum: horum, qui fuerunt in ea.

F 7 Sicut lacantium omnium habitatio est in te.

Titulus & Argumentum.

Vers. 1.) Filiis Core, Psalmus Cantici.

Fundamenta ejus in montibus sanctis.

Vers. 2.) Diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

D E filiis Core, & de psalmo Cantici actum satiatis illius. Nec refert quod Aquila, & Symeon, colique imitans Hieron, habeant in gentilico r̄v̄s, s̄l̄r̄s. Titulus Chaldaicus est (Per manus prophetarum Core dictus est hymnus, & canonicum fundatum in oī partibus psalmorum. Sed quatuor dictiones ultimæ pertinent ad textum, cum quo sic titulus neci posset: iste psalmus est cantici aut laudationis, cuius fundamenta, id est, argumentum figuratur, constitue, ac versus circa civitatem construunt in montibus Moria & Sione, ubi templum, ac ianuarium creatum est. Ita lentiuntur Hebrei, ac Hebraizantes, qui psalmum textum non ordinunt, nisi a veri, z. His audiendum non sunt contra recepta Ecclesiæ usum, quæ principium inde dicit (Fundamenta ejus &c.) Neque ita certum est pl̄iū titulorūs à Davide ipso editos esse. Nil hilium autem oblatum pronomen (s̄) ut postea dicimus. Conseruet psalmi, laudem civitatis Jerolymitanæ supra celebriteras etiam Arbes, regioneque quod illius fundamenta, & portæ eximuntur, & ad eam confluant undique, tres omnes, summa cum latitudine, r̄xim, vero quoniam abunde infirmibus, pictate, & lapientia viris, & quod caput est, cumdem civem habuitur videatur, qui conditor ipsius, ac parentes est, videlicet Deum, seu Christum, cuius nativitas monumentum in tabula decriptionis refertur. Quæ laus ipsa multo excellentius convenit in mysticam Jerusalēm, sum militantis Ecclesiæ, trium triumphantis. Recitat hinc Ecclesiæ psalmum in officio de Circumcisione Domini, & B. Virgine, & de Dedicacione. Athan. in tractatu, seu epistola de psalmis ad Marcelianum ait in hoc psalmo agi de Christi incarnatione, prætereaque de diffidio, quod Catholicæ Ecclesiæ chismatibus est, si quis id cupiat dignoscere